

Кордонська А.В.

*голова циклової комісії іноземної мови та гуманітарних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, старший викладач,
Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

**ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ
НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛІЗАЦІЇ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА**

Іноземна мова є важливим засобом міжкультурного спілкування, вона сприяє вербальному порозумінню громадян різних країн, забезпечує такий рівень їхнього культурного розвитку, який дозволяє вільно орієнтуватись і комфортно почуватись у країні, мова якої вивчається. У зв'язку з цим стає актуальною позиція, за якої здатність зрозуміти представника іншої культури залежить не тільки від правильного використання мовних одиниць, але й від особливих умінь розуміти норми його культури, у тому числі мовленнєвої поведінки у різноманітних ситуаціях спілкування. Це зобов'язує розглядати іноземну мову не лише як засіб міжкультурного спілкування, але і як своєрідний інструмент пізнання іншої культури та пропаганди власної, що сприяє духовному взаємозбагаченню, підвищує роль гуманітарної освіти.

Сьогодні педагогіка співробітництва найбільш відповідає принципам гуманізації та демократизації освіти, активізації пізнавальної діяльності, забезпечує партнерську діяльність викладача і студентів, спрямовану на розв'язання системи суспільне та особистісно найважливіших навчальних і життєвих проблем. При такому підході студент є співавтором заняття, основна ж стратегія викладача полягає у виявленні його індивідуальних здібностей і нахилів та створення сприятливих умов для подальшого їх розвитку. У досягненні цієї мети дуже допомагає впровадження інтерактивних технологій навчання.

Особливістю інтерактивного навчання є підготовка молодої людини до життя і громадянської активності в громадянському суспільстві і демократичній правовій державі на заняттях з дисципліни. Заняття мають захоплювати студентів, пробуджувати в них інтерес та мотивацію, навчати самостійному мисленню та діям. Ефективність і сила впливу на емоції і свідомість студентів у

великій мірі залежить від умінь і стилю роботи конкретного викладача.

Інтерактивний метод – це спосіб взаємодії через бесіду, діалог. Інтерактивне навчання – це навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, розвитку особистісних якостей студентів. Використання інтерактивних методів навчання в малих групах сприяє розвитку таких особистісних якостей як комунікабельність, співробітництво, вміння відстоювати свою точку зору, йти на компроміси і т.д.

Використовуючи активні форми навчальної діяльності, можна змінювати підходи до наочності: вона повинна містити елемент роздуму, на основі якого студенти самостійно опрацьовують матеріал. Висловлювання студента як продукт такої організації навчання буде результатом його думки. І це є найважливішим досягненням, бо лише покоління, яке здатне відійти від механічного репродукування, матиме сили зробити новий крок у політиці та економіці. Жоден із нас не може передбачити проблем, що випадуть на долю їх у майбутньому. А інтерактивні методи навчання на уроках англійської мови виховують особистість і готують її до реального життя.

Завдяки ефекту новизни та оригінальності інтерактивних методів при правильній їх організації зростає цікавість до процесу навчання. Особлива цінність інтерактивних методів навчання в тому, що вони дозволяють залучити до роботи всіх студентів групи, сприяють виробленню соціально важливих навиків роботи в колективі, взаємодії, дискусії, обговорення. Заняття не повинно бути перевантаженим інтерактивною роботою. Оптимально (з практики) – 1-2 методи за заняття.

Слід поєднувати взаємонавчання з іншими методами роботи – самостійним пошуком, традиційними методами. Неможливо побудувати весь процес навчання виключно на інтерактивних методах. Це один з багатьох прийомів, які допомагають досягнути мети і приносять результат тільки в поєднанні з іншими.

Інтерактивні методи передбачають навчання у співпраці. Викладач виступає в ролі лише організатора процесу навчання. Всі учасники при цьому взаємодіють один з одним, обмінюються інформацією, спільно вирішують проблеми, моделюють ситуації, оцінюють дії товаришів по навчанню і свої власні дії.

Специфіка навчального процесу у вищій школі дозволяє викладачам широко використовувати інтерактивні методи та нестандартні форми організації заняття, які дають змогу підвищити ефективність засвоєння знань, поліпшити контроль над виконанням завдань, викликати у студентів інтерес до навчання.

Дуже важливо: провести спокійне, глибоке обговорення за підсумками інтерактивної вправи; визначити хронометраж, й можливості відповіді; виробити критерії оцінки ефективності занять; передбачити різноманітні методи для привернення уваги студентів; налаштувати їх на роботу, підтримувати дисципліну, а цьому можуть сприяти різноманітні вправи-розминки, письмовий розподіл ролей у групах.

Розглянемо основні інтерактивні методи роботи на заняттях, які використовуються в навчальному процесі.

Починаючи заняття, викладач має на меті налаштувати студентів на вивчення тієї чи іншої теми, тому звертається до життєвого досвіду студентів, до знань набутих на попередніх заняттях.

На заняттях використовуємо найчастіше такі методи інтерактивного навчання як творчі завдання, роботу в малих групах, вирішення ситуаційних завдань, проблемно – пошуковий метод, той або інший вид ігрової діяльності. Інтерактивні методики, засвоєні на навчанні через дію, відтворюють ситуації, взаємини, завдання характерні для повсякденної роботи майбутніх спеціалістів.

Творчі (проблемні) завдання потребують від учасників не простого відтворення інформації, а творчості, оскільки містять у своїх завданнях елемент невідомості. Прикладом таких завдань можуть бути відповідні виробничі проблеми, ситуації. Для їх вирішення залучаються студенти всієї групи. Викладач вислуховує різні точки зору та проводить аналітичну бесіду направлену на вирішення проблеми. Студенти під керівництвом викладача приходять до спільного висновку і узагальнення проблеми. Створюється атмосфера ділового зацікавленого спілкування всіх учасників навчального процесу, у тому числі і викладача. Цей метод відноситься до інтерактивної технології, що передбачає одночасну спільну (фронтальну) роботу всієї групи – колективно групове навчання.

Застосування на цьому ж занятті технології – *кооперативного навчання*, можна прослідкувати при аналізі ситуацій. Для вирішення

запропонованої проблеми група поділена на три підгрупи. Кожна підгрупа отримує відповідний варіант завдання. У кожній підгрупі призначається відповідальний – студент, який керує роботою підгрупи по вирішенню завдання, призначає учасника, який буде відповідати. Цей метод варто використовувати для вирішення складних проблем, що потребують колективного роздуму, вимагають спільної, а не індивідуальної роботи.

За допомогою методу конкретної ситуації формуються вміння і навички групового розв'язання поставлених завдань. Позитивним моментом тут є високий ступінь наближеності до реального життя, швидкість проведення, багатоваріантність (можливі різні варіанти ситуації і їх легко змінити).

Робота в малих групах надає всім учасникам можливість діяти, практикувати навички співробітництва, міжособистісного спілкування.

Пошуково-дослідницький метод – метод залучення студентів до самостійних і безпосередніх спостережень, на основі яких вони встановлюють зв'язки предметів і явищ дійсності, роблять висновки, пізнають закономірності.

Внесення елементу дослідження в навчальну діяльність сприяє вихованню у студентів активності, ініціативності, допитливості, розвиває їхнє мислення, заохочує потребу студентів у самостійних пошуках.

На сьогодні найефективнішими методами навчання визнано ігрові методи, основною особливістю яких є емоційна напруга учасників.

Практичний досвід показує, що використання в навчальному процесі інноваційних технологій навчання допомагає студентам досягти плавного переходу від набуття лексичних мовленнєвих умінь у процесі комунікації, збільшити діапазон термінологічної лексики за фахом, зробити процес навчання цікавим, пізнавальним, професійно-спрямованим та особистісно значущим. Саме ці технології навчання стимулюють когнітивні процеси та активізують мовний і мовленнєвий матеріал в іншомовному спілкуванні студентів, розвивають їхні творчі здібності і професійно орієнтовані вміння в наближених до реальних умов. У своїй роботі використовую різноманітні технології інтерактивної діяльності на практичних заняттях, серед яких: групова робота, рольові ігри, мозковий штурм, робота на розвиток припущення, робота на

розвиток уяви, робота по методу «ажурної пилки» та інші. Одним з найбільш поширеним залишається метод проектів.

Інноваційні методи навчання є частиною особистісно-зорієнтованого навчання, оскільки сприяють соціалізації особистості, усвідомлення себе як частини колективу, своєї ролі і потенціалу. Отже, останнім часом у сфері навчання англійської мови відбулися значні зміни, зумовлені появою нових методів навчання.

Список використаних джерел:

1. Активні та інтерактивні методи навчання / Укладач Кравчина О.С. – К.: ЦППО АПН України, 2003. – 32 с.
2. Біда О. Структура і методика інтерактивного уроку // Початкова школа. – 2007. – № 7.
3. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Науково-методичний посібник. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

Куліченко А.К.

*кандидат педагогічних наук,
старший викладач;*

Хітрова І.О.

*викладач,
Запорізький державний університет*

МІФОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ В ЛАТИНСЬКИХ НАЗВАХ РОСЛИН

За С. Аверенцевим, міф – це витвір колективної всенародної фантазії, який узагальнено відображує дійсність у вигляді живих істот, що сприймаються первісною свідомістю як цілком реальні. Міф – стародавній переказ, де в наївно-персоніфікованій, наочно-образній формі подавалися уявлення давніх народів про походження світу, про явища природи й суспільного життя, про богів та героїв [1, с. 222].

Будь-яка неістота або явище, як предмети живого людського досвіду – сутність міфа. Наприклад, ліки не завжди діють цілюще. Але хворий вважає, якщо лікар призначив – то лікування почалось. Міф завжди фантастичний та історичний. Так, розквітлу папороть